

# Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXV. — Izdan in razposlan dne 14. junija 1884.

## 81.

### Razglas ministerstva za finance od 21. maja 1884,

da sta kralj. ogerski colnijski podružnici v Turškem Brodu in Sekovci odpravljeni.

Po priobčilu kralj. ogerskega finančnega ministerstva sta se podružnici kralj. ogerske velike colnije Brodske, bivši v Turškem Brodu in Sekovci, opustili.

**Dunajewski** s. r.

## 82.

### Ukaz ministerstva za pravosodje od 23. maja 1884,

da je občina Meduška odkazana v okoliš Gališkega okrajnega sodišča v Galiciji.

Na temelji postav od 11. junija 1868 (Drž. zak. št. 59) in od 26. aprila 1883 (Drž. zak. št. 62) odločuje se občina Meduha iz okoliša Burštynskega okrajnega in Zložovskega okrožnega sodišča ter je odkazana pod okrajno sodišče v Galiči, odnosno pod Stanislavovsko okrožno sodišče.

Ta ukaz stopi v moč 1. dne oktobra 1884.

**Pražák** s. r.

**83.****Cesarski ukaz od 30. maja 1884,**

s katerim se na temelji postave od 22. aprila 1884 (Drž. zak. št. 62) in z veljavnostjo za kraljevine in dežele zastopane v državnem zboru izvrševanje konzulom avstro-ogerske monarhije na Tuniskem pristojne sodne oblasti v kazenskih in grajskih pravnih rečeh ustavlja ter ondu-  
kajšnjim francoskim sodiščem prepušča.

**§. 1.**

Konzuli avstro-ogerske monarhije na Tuniskem naj izvrševanje pristojne jim po Tuniskem vladništvu sodne oblasti v kazenskih rečeh, potem v grajskih (civilnih) in trgovinskih rečeh tako v razsojevalnem kakor v izvrševalnem postopku v toliko ustavijo in ondukaj po francoskem zakonu od 27. marcija 1883 postavljenim francoskim sodiščem prepusté, v kolikor je področje teh sodišč raztegneno na izvrševanje omenjene sodne oblasti.

Kazenske stvari, katere o času omenjene ustavitve pri imenovanih konzulatih še tekó, naj se pri njih doženó; isto veljá za tekoče pravde v grajskih in trgovinskih rečeh, če se njih dovršba ne prepustí po soglasnem predlogu obeh strank francoskim sodiščem.

**§. 2.**

V ostalem pričujoči ukaz v ničemer ne izpreminja uradnega stanja, privilegij, svoboščin in zastopovalnih pravic omenjenih konzulov, niti oprtih na pogodbe in navade (običaje) pravic avstrijskih in ogerskih državljanov in branjen-  
cev (izročencev) na Tuniskem.

**§. 3.**

Ta ukaz pride v moč 1. dne julija 1884 ter je izvršitev istega naročena Mojemu ministru za pravosodje.

Na Dunaji, dne 30. maja 1884.

**Franc Jožef** s. r.

**Taaffe** s. r.

**Pražák** s. r.

**84.****Postava od 3. junija 1884,**

s katero se veljavnost postave od 28. februvarja 1882 (Drž. zak. št. 22), o vvedenji izimnih  
sodišč po Dalmaciji, za okoliš Kotorskega sodnega dvora podaljšuje.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

**§. 1.**

Veljavnost postave od 28. februvarja 1882 (Drž. zak. št. 22), s katero se je v Dalmaciji kazensko-sodna oblast z utesnili in pridržki ondukaj določenimi pre-  
izročila vojaškemu sodiščem, podaljšuje se za okoliš kotorskega sodnega dvora še

na šest mesecev po izteku dobe v postavi od 22. decembra 1883 (Drž. zak. št. 181) podaljšane, torej do konca meseca decembra 1884.

### §. 2.

Ta postava pride v moč tist dan, katerega bode razglašena po državnem zakoniku.

### §. 3.

Zvršitev te postave je naročena Mojim ministrom za notranje reči, pravosodje in deželno bran v porazumu z Mojim državnim vojnim ministrom.

Na Dunaji, dne 3. junija 1884.

**Franč Jožef** s. r.

**Taaffe** s. r.

**Pražák** s. r.

**Welsersheimb** s. r.

## 85.

### Postava od 3. junija 1884,

s katero se še dalje ustavlja delovanje porot za okoliš Kotorskega okrožnega sodišča v Dalmaciji.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó :

### §. 1.

Delovanje porot ustavlja se za razsežaj okrožno-sodnega okoliša Kotorskega v kraljevini dalmatinski še dalje za eno leto počenši od 24. junija 1884 gledé vseh njihovi sodni oblasti odkazanih, v členu VI postave kazensko-pravdni red vvajajoče od 23. maja 1873 (Drž. zak. št. 119) naštetih hudodelstev in pregreškov.

### §. 2.

Določilo § 3 postave od 23. maja 1873 (Drž. zak. št. 120) o časnem ustavljenji porot uporablja se zmislju primerno.

### §. 3.

Vladi se daje oblast, to postavo razkrepiti še predno poteče v §. 1 postavljeni rok.

### §. 4.

Zvršiti to postavo, ki pride v moč z dnem razglašenja, naročeno je Mojemu ministru za pravosodje.

Na Dunaji, dne 3. junija 1884.

**Franč Jožef** s. r.

**Taaffe** s. r.

**Pražák** s. r.

**86.****Postava od 4. junija 1884,**

**s katero se podeljuje oproščaj za vzprijetje visečega dolga v iznosu od 25 milijonov.**

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

**Člen I.**

C. kr. vladi podeljuje se oproščaj (indemnitet) zastran visečega dolga v iznosu od 25 milijonov, leta 1878 z izdatbo menice edinice vzprijetega, kateri je bil iz izkupila zlate rente izdane po postavi od 27. marcija 1879 (Drž. zak. št. 42) poplačan.

**Člen II.**

Zvršitev te postave je naročena ministru za finance.

Na Dunaji, dne 4. junija 1884.

**Franc Jožef s. r.**

**Taaffe s. r.**

**Dunajewski s. r.**

**87.**

**Ukaz ministerstev za notranje reči, pravosodje in deželno  
bran od 4. junija 1884,**

**o zvrstitvi postave od 3. junija 1884 (Drž. zak. št. 84), s katero se moč vojaškim sodiščem po  
Dalmaciji vnovič podaljšuje.**

V izvod postave od 3. junija 1884 (Drž. zak. št. 84), ki velevala, da se veljavnost postave od 28. februarja 1882 (Drž. zak. št. 22), s katero se je v Dalmaciji kazensko-sodna oblast z utesnili in pridržki ondukaj stoječimi preizročila vojaškim sodiščem, za okoliš Kotorskega sodnega dvora še na šest mesecev po izteku dobe v postavi od 22. decembra 1883 (Drž. zak. št. 181) raztegnene, torej do konca decembra 1884 podaljša, ukazuje se, da naj ta podaljšba za okoliš Kotorskega okrajnega glavarstva 1. dne julija 1884 veljati začne.

**Taaffe s. r.**

**Pražák s. r.**

**Welsersheimb s. r.**

**88.****Ukaz ministerstva za notranje reči od 5. junija 1884,**

**s katerim se nekatera določila v ukazu od 10. aprila 1872 (Drž. zak. št. 49), o pristojbinah vojaške pripomoči za kako svrho civilne uprave izpreminjajo.**

V porazumu s c. in kr. državnim vojnim ministerstvom in ostalimi udeleženi osrednjimi oblastvi ustanavlja se počenši od 1. marcija 1884 pri vojaško-pomočnih poveljstvih (komandah vojaške asistencije), ki se dadó za kako svrho grajanske (civilne) uprave, dnevni priklad gažistom od 6. do vštevno 12. dijetnega razreda na polovico šarži primernih dijet (§. 13 pristojbinskega propisa I. del) in kadetom oficirskemu namestnikom na 1 gld.

Ostale osebe vojaško-pomočnih poveljstev naj priklade v dozdanji meri dalje potegujejo.

**Taaffe s. r.**

**89.****Ukaz ministerstva za trgovino v porazumu z ministerstvom notranjih rečí od 5. junija 1884,**

**o tem, kako se dobiva patent za voditeljstvo ladij veslenic ali jadrenic ali pa parnic na Bodamskem jezeru.**

Na podlogi mednarodnega plovstvenega in pristanskega reda za Bodamsko (Konstansko) jezero od 23. septembra 1867 (Drž. zak. od l. 1868 št. 19) ukazuje se takó le:

**§. 1.**

Vsak voditelj ladje bodi veslenice ali jadrenice, bodi parnice mora na Bodamskem jezeru imeti tak voditeljski patent, kakor je v redu.

Izumljejo se voditelji majhnih plovil, katera služijo samo za vožnje med bližnjimi kraji brega ali pa v zabavne vožnje.

**§. 2.**

Kdor hoče za svojo osebo zadobiti patent za voditeljstvo ladij veslenic, jadrenic ali parnic po Bodamskem jezeru, naj svojo prav s pospešili prevideno prošnjo vpodati pri okrajnem glavarstvu v Bregenci.

**§. 3.**

V tej prošnji naj prositelj za patent v voditeljstvo ladij veslenic ali jadrenic na Bodamskem jezeru pové svoje redno stanovišče in pa leta svoje dobe, ter naj izkaže svojo zanesljivost in poleg tega še,

- a) da je državlján, in
- b) da je v praktični službi na ladji najmanj tri leta primerno delal.

Prositelj naj pové, za katero vrsto plovil bi rad zadobil voditeljski patent.

## §. 4.

Kadar so gori omenjeni izkazi po polnem podani, naj imenovano okrajno glavarstvo prositelja pripusti k preskušnji.

Preskušuje naj ga pod vodbo okrajnega glavarja ali njegovega namestnika najmanj en izkušen ladjevoditelj, katerega določi okrajni glavar.

Preskušnja bodi z ozirom na vrsto plovil, za voditev katerih se hoče zadobiti patent, primerno uravnana ter naj se odnaša bolj na praktično, nego na teoretično stran službe na ladji.

Ako je prositelj preskušnjo dobro opravil, naj mu okrajno glavarstvo izda ladjevoditeljski patent po vzorci, pridjanem mednarodnemu in pristanskemu redu za Bodamsko jezero, katerega je treba prav izpolniti ali popisati.

## §. 5.

Kdor bi rad dobil patent za voditev ladij parnic po Bodamskem jezeru, naj izkaže svoje redno stanovišče, leta svoje dobe, svojo zanesljivost in poleg tega še,

- a) da je državljan,
- b) da je šole na navtični učilnici ali vsaj na kaki nižji realki z dobrim uspehom dovršil, ali da si je tej stopinji obrazovanja primerne znanosti po drugem poti pridobil, in
- c) da je v praktični službi na ladji najmanj tri leta delal. Službo, ki jo kdo prebode na ladji kot mali, ne vračunja se v to dobo; tudi se zahteva, da je prositelj v tem času svoje službe vsaj eno leto vozil se na parnici zunaj odprtega morja (počine) in da je opravljal službo nekaj kot krmar ali krmarjev namestnik, a nekaj kot voditeljev namestnik pod voditeljevim nadzorom. Svedočba o tej službi izdana od ladjevoditelja, pod katerim je prositelj najposlednjič služil, mora obsezati izrečno potrdbo, da je prositelj popolnem pokazal praktično sposobnost, katere je potreba za voditev ladje parnice.

## §. 6.

Kadar so zgori omenjeni izkazi popolnem podani, bodi prositelj pripuščen k preskušnji.

Dotična preskuševalna komisija, stolujoča v Bregenci, naj sestoji: Iz okrajnega glavarja Bregenškega ali njegovega namestnika kot prvosednika, iz predsednika Bodamsko-plovstvenega nadzorstva podstoječega ravnateljstvu za poslovno vršbo državnih železnic na Dunaji in najmanj enega v voditvi ladij parnic zvedenega voditelja, katerega določi okrajno glavarstvo.

## §. 7.

Preskušnja, katera sezaj ne toliko na teoretične pomorniške stroke, nego vse bolj na praktično ladjeplovstvo po Bodamskem jezeru, obimlje naslednje predmete:

- a) Mednarodni plovstveni in pristanski red za Bodamsko jezero in pristanske rede Bodamsko-jezerskih pristanišč Bregence, Lindave, Friedrichshafen, Konstancije in Romanshorn;
- b) propise o tem, kod naj se ladje parnic pri različnih vožnjah vozijo, kje naj se srečavajo in križajo, kako je postopati ob določenji teka in vožnje, in pa kako je pisati in rabiti knjige krmarske;

c) kako postopati o vožnji v megli, po noči in o vihnem vremenu, in kako postopati o kaki nesreči na vodi (kadar človek z ladje v vodo pade, kadar preti nevarnost od ognja ali vode, kadar ladja na ladjo trči itd.).

### §. 8.

Ako preskušnjo dobro opravi, izroči se preskuševancu voditeljski patent po vzorci omenjenem v §. 4.

### §. 9.

Trgovinskemu ministru je pridržano v slučajih posebnega ozira vrednih odpustiti komu potrebnost §<sup>a</sup> 3, b), §<sup>a</sup> 5, c) in pa preskušnjo v tem ukazu zapovedano.

### §. 10.

Strogo je prepovedano, uporabiti ladjevoditeljski patent za kako drugo osebo, kateri ni bil izvirno izdan.

### §. 11.

V ostalem so v oziru na obrt vodenja ladij veslenic in jadrenic po Bodamskem jezeru merodavna določila obrtnega reda, a gledé vodenja ladij parnic določila v ukazu trgovinskega ministerstva od 4. januarja 1855 (Drž. zak. št. 9).

### §. 12.

Neposrednja pripažnja na izpolnjevanje tega ukaza izročena je okrajnemu glavarstvu v Bregenci.

### §. 13.

Ta ukaz pride v moč tist dan, katerega bode razglašen.

**Taaffe** s. r.

**Pino** s. r.

## 90.

### Ukaz ministerstva za trgovino v porazumu z ministerstvom notranjih reči od 5. junija 1884,

o podeljevanji patentov ladjam veslenicam, jadrenicam in parnicam, katere plovejo po Bodamskem jezeru

Na podlogi mednarodnega plovstvenega in pristanskega reda za Bodamsko. (Konstansko) jezero od 23. septembra 1867 (Drž. zak. od l. 1868 št. 19) ukaže se takó le:

### §. 1.

Vsaka po Bodamskem jezeru plovoča ladja veslenica, jadrenica ali parnica, katera je last katerega državljana ali c. kr. trajekta, mora imeti ladjen patent, kakor je v redu.

Izumljejo se majhna plovila, katera služijo zgolj za vožnje med bližnjimi obrežnimi kraji ali pa v zabavne vožnje.

## §. 2.

Patent izdaje ladjam okrajno glavarstvo v Bregenci ter je dotično prošnjo vpoložiti pri tem oblastvu in v njej po tanko zaznamenati ladjo, za katero se hoče dobiti patent, ter izkazati v §. 1, odstavku 1, omenjene lastninske razmere.

Okrajno glavarstvo na tako v pravičnem redu vploženo prošnjo dá ladjo po veččakih preiskati tako v oziru na njeno nosilnost, kakor tudi na to, če je dobra za plovstvo in če je dovoljno opremljena in z moštvo previdena.

Pri tem preiskovanji treba ja paziti na določila mednarodnega plovstvenega in pristanskega reda za Bodamsko jezero in pri parnicah se posebno tudi na propise, dane gledé parnih kotlov.

Ako se ladja najde, da je dobra za vožnjo, izdati jej je patent po priloženem vzorci, kateri naj se popiše, kakor je prav.

Patent mora biti vsegdar na ladji, kadar se vrši plovstvo.

## §. 3.

Kadar se v lastninskih razmerih ali v imenu ladje kaj premení, ako se ladja za stalno plovstvu odtegne ali če se ista bitno prenaredí ali popravi, mora lastnik le-to naznaniti okrajnemu glavarstvu.

V slučaju bitne prenaredbe ali poprave naj okrajno glavarstvo ladjo vnovič preiskati dá ter posledek preiskovanja na patent zabeleži.

Takisto je tudi, če last ladje na kakega tozemca prejde, premeno to v patentu ladje zabeležiti.

Če se ladji ime premení, obnoviti je ladjen patent.

Kadar se ladja plovstvu za stalno odtegne ali če prejde last na kakega inozemca (tujca), vzame se patent nazaj.

Kadar bi katera ladja ne bila v stanji, kakeršno ima biti po propisih, sme okrajno glavarstvo za tega delj, da bode člen 11 mednarodnega plovstvenega in pristanskega reda za Bodamsko jezero izveden, ladji odvzeti patent na dotle, dokler se nedostatek ne odstrani.

## §. 4.

O ladjah patente imajočih naj se pri okrajnem glavarstvu v Bregenci piše vpisnik (register), kamer se ladje, vsaka po svojem svojstvu, namreč veslenice, jadrenice in parnice posebej z zapored tekočimi številkami in z naznambo lastninskih razmerov vpisujejo ter premene v lastninskih razmerih, dotičnemu patentu pristavljene opomnje in izbrisi patentov v razpreglednosti držé.

Vpis v vpisnik je obnoviti, kadar se ladji ime premení.

## §. 5.

Strogo je prepovedano, uporabiti ladjen patent za kako drugo ladjo, za katero ni bil prvotno izdan.

## §. 6.

Prestopke tega ukaza, kolikor ne podpadajo drugim zakonitim kazenskim določilom, kazniti je po ministerskem ukazu od 30. septembra 1857 (Drž. zak. št. 198).

## §. 7.

Neposrednja pažnja na izpolnjevanje tega ukaza izročena je okrajnemu glavarstvu v Bregenci.

## §. 8.

Ta ukaz pride v moč tist dan, katerega se razglasí.

**Taaffe** s. r.

**Pino** s. r.

Vzorec.

1. stran.

**C. kr. okrajno glavarstvo v Bregenci.**

**Ladjen patent.**

Ladja { veslenica  
jadrenica, last\*) . . . . . v\*\*) . . . . ., imenovana \*\*\*)  
parnica

. . . . ., opravljena sè številko . . in pod to številko vpisana v tukajšnji vpisnik ladij, z nosilnostjo . . . . ., v letu . . . . . novo-zdelana, s pravi-  
vilnim moštvom od \*\*\*\*\*) . . . . . osob (z voditeljem vred), bila je po postav-  
ljenih in s prisego zavezanih veščakih v vseh nje delih in pritklinah skrbno  
preskušena in najdena, da je za plovstvo po Bodamskem jezeru dobra in trdna.

Na temelji tega tehničnega pregleda dovolilo se je torej lastniku omenjenega plovila, ter ga sme v plovstvo po Bodamskem jezeru dotle rabiti, dokler bode v dobrem stanu.

V izkaz tega se je o tem pričujoči ladje patent izdal in uradno podpečatil.

V Bregenci, dne . . . . .

(L. S.) **C. kr. okrajno glavarstvo v Bregenci.**

(Podpis:)

- \*) Lastnikovo ime.  
\*\*) Lastnikovo stanovišče.  
\*\*\*) Naznamba, kako je ladji ime ali da nima imena.  
\*\*\*\*\*) Število osob.

2., 3. stran.

| Zapored<br>tokoče število | Uradne zabeležbe o kakih premenah |
|---------------------------|-----------------------------------|
|                           |                                   |